

OPERA PREMIJERA "SIMONA BOCCANEGRE" HNK U SPLITU

Mračni Verdi

piše
Davor SCHOPF

Opera "Simon Boccanegra" Giuseppea Verdija ne ubraja se među najpopularnija djela talijanskog opernog majstora. Nastalu i praižvedenu 1857. godine u Veneciji, "pretužnu i preočajnu", kakvom ju je smatrao, Verdi ju je dvadesetak godina kasnije temeljito preradio. Zapečljani libreto **Francesca Marije Piavea** prema drami **Antonija Garcije Guitierrez** (koji je napisao i "Trubadura"), u drugoj verziji preradio je **Arrigo Boito**.

"Simon Boccanegra" bio je hit Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu krajem sedamdesetih godina na Peristilu. Današnje se premijerno ostvarenje nadovezuje na izvanredan prošlogodišnji uspjeh "Luise Miller", čime Splitska opera, naročito sa svojim zborom, potvrđuje ugled operne kuće koja se uvijek isticala ostvarenjima verdijanskog belkanta.

Fali svjetla

Siže kompleksne političke pozadine što određuje pojedinačne sudbine primjeren je materijal za scensku razradu redatelja profila poput **Petra Selema**. Nenametljivo i s osjećajem razumijevanja za Verdijeve junake, Selem je razložio sagu o denovskom duždu pučaninu, negdašnjem gusaru i promicatelju ujedinjenja Italije u 14. stoljeću, Simonu

Splitska Opera, naročito sa zborom, uvijek se isticala ostvarenjima verdijanskog belkanta

Boccanegra, o njegovom te-gobnom obnašanju vlasti u stalnim previranjima i borbama između patricija i puka, i o nesretnom osobnom životu u kojem je svijetao trenutak, povratak davno izgubljene kćeri Amelije, došao suviše kasno.

Ono što tuzi i očaju te opere donosi trenutke predaha,

pojedini su lirski prizori sreće između oca i kćeri, kao i ona gotovo neprimjetna, ali u tekstu i glazbi stalno nazočna prisutnost mora. More je obilježilo Simonovu mladost, ono oplahuje i tako ujedinjuje Italiju, donosi smiraj i, možda, duševni mir. Kroz predstavu je protkana ta gotovo nevidljiva nit ode moru. Šteta

je tek što zbog pretamnog osvjetljenja do punog izražaja nije došla ljepota scenografskih slika mora **Vasilija Josipa Jordana**.

Izvanredan Manolov

U predstavi se ističu dva prizora koja duboko zadiru u psihologiju junaka. Finale prologa s grotesknim nastupom ansambla koji Simona proglašava duždem, on doživljava kao fantazmagoriju u trenutku spoznaje da mu je voljena žena mrtva. U finalu, pak, opere, potresena i okamenjena Amelia, kako ju je sjajno predočila sopranistica **Olga Romanko**, ne može odgovoriti na očev poziv za pomoć, iako bi to željela.

Tužna glazba

Glazbom ove opere Giuseppe Verdi izrazio je svoju žalost što njegova zemlja tone u tužnu stvarnost skandala, društvenih sukoba i lokalnih suparničtava. Rijetko se kad, otkako je svijeta, konstanta političkih previranja i sukoba prelamaia preko pojedinačnih sudbina donoseći im dobro. Tu konstantu je redatelj **Petar Selem** iskoristio kao svezremensku dimenziju "Simona Boccanegra".

NADOVEZUJE SE NA IZVANREDAN PROŠLOGODIŠNJI USPJEH "LUISE MILLER"

u punom sjaju

JEDNA, ALI VRIJEDNA

Nenametljivo i s osjećajem razumijevanja za Verdijeve junake, Selem je razložio sagu o đenovskom duždu pučaninu, a glazbena izvedba donijela je samo jednu, ali i te kako vrijednu solističku podjelu

Glazbena izvedba donijela je samo jednu, ali i te kako vrijednu solističku podjelu koja je pjevala punim plućima, glasom i srcem. U naslovnoj ulozi je izvanredan mladi bugarski bariton **Kiril Manolov**. Raskošan glas i već sada, na početku karijere, suvereno vladanje verdijanskom frazom i dinamičkim nijansiranjem ne čudi i zapravo se očekuje od diplomanta bugarske pjevačke škole. No, takva glumačka nadarenost izražena kroz detaljno poznavanje cjelokupnog teksta opere, njegovo značenje i interpretaciju, i tome sukladnu glumačku igru, ne susreće se često.

Sopranistica Olga Roman-ko iskazala se kao pravi verdi-

jevski sopran, bogatog, nosivog i zvučnog glasa, lijepih piana i visina. Bila je maksimalno angažirana i topla u donošenju mladenačkog Amelijinog lika.

Preljepi dueti

Bas **Ivica Čikeš** kao Jacopo Fiesco oduševio je podatnošću glasa u naponu zrelosti. Tenor **Božidar Nikolov** kao Gabriele glasovno je za nijansu zaostajao za ostalo troje protagonista, ali je profesionalnost i suverenost njegova pjevanja neupitna, dok je stasitošću i te kako uvjerljivima učinio ljubavne prizore. Manje uloge Paola i Pietra dram-ski su snažno i sugestivno, svaki na svoj način, ostvarili

basovi **Ozren Bilušić** i **Siniša Štork**.

Dirigent **Ivan Repušić** nenadano je u toj partituri stao na čelo ansambla Splitske opere. Iako bi za mladenački temperament u ovome trenutku možda bila prikladnija koja od ranih Verdijevih opera,

Repušić je uspio sagledati i prenijeti teške slojeve čemerne glazbene duše zrelog Verdija. Do punog izražaja dolazili su prelijepi dueti, terceti i ansambli, kao i fino orkestralno slikanje mora u nekoliko kraćih, ugodajem različitih ulomaka.

Miljenik splitske publike

Dirigent **Ivan Repušić** uskocio je u predstavu i nastudirao partituru "Simona Boccanegre" svega nekoliko dana prije premijere, zamijenivši oboljelog maestra **Miru Belamarića**.

Tako se nažalost nije ostvario **Belamarićev** povratak na opernu scenu nakon dulje vremena, iako je on obavio dio glazbenih priprema za premijeru. Mladi 28-godišnji ravnatelj Splitske opere **Ivan Repušić** svojom je nadarenošću i marljivošću, a naročito srdačnošću što je iskazuje u pristupu ansamblu i publici, postao novi splitski glazbeni miljenik.

Operna suradnja

Produkcijom "Simona Boccanegre", splitska Opera nastavlja aktivnu suradnju u razmjeni predstava s ostalim hrvatskim opernim kućama. Početkom ove sezone splitska je oprema za "Juditu" **Frane Paraća** ustupljena na korištenje riječkoj opernoj kući. Sada je Verdijeva opera postavljena u scenografiji **Vasilija Josipa Jordana** i kostimografiji **Dore Argento** iz predstave zagrebačkog HNK otprije četiri godine. Split, Rijeka i Osijek razmjenjuju predstave i štede, dok jedino Zagrebačku operu predstave iz drugih gradova ne zanimaju.